

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kısaca YİBO olarak anılan Yatılı İlköğretim Bölge Okulları, özellikle son zamanlarda yalnızlığın okulları olarak adlandırılmaktadır. Bu anlamda YİBO'ların sorunları gündemi sık sık meşgul etmektedir. YİBO'larla ilgili yapılan bilimsel çalışmalar ve son günlerde ölümle sonuçlanan olaylar, YİBO'ların sorunlarının ciddi boyutlara ulaştığını göstermektedir.

YİBO'lar, yatılılık kavramını da içinde barındırdığından çok farklı kapsamlarda değerlendirilmesi gereken yerlerdir. YİBO'larda aile hasretiyle ve ayrıca güzel dostluklar, paylaşımlar vardır. Bunun yanında YİBO'lar çok çeşitli zorlukları da içinde barındırmaktadır. Çeşitli nedenlerle kurulan yatılı okullar, diğer örgün eğitim kurumlarından farklılık göstermektedir. Bunların en önemlisi; yatılı okullarda yaşamın gün boyu sürmesidir. Diğer okullar belirli bir saatte açılıp belirli bir saatte kapanırken, yatılı okullar sürekli olarak açıktır. Bu okullar aynı zamanda öğrencilerin barındıkları evleridir. Doğal olarak, yaşanan sorunların etki oranı da farklı olmaktadır. Öğretmenlerle öğrencilerin bir arada olması da bu durumu pekiştirmektedir.

YİBO'lar ilk olarak 1939 yılında yoksulluk yüzünden eğitim sürecine katılamamış köy çocukları için açılmıştır. Daha sonra ülkenin dört bir tarafına yayılmıştır. Günümüzde çoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde kurulan YİBO'lar, güvenlik nedeniyle okulları kapatılan öğrenciler ile hiç okulu bulunmayan ya da maddi durumu zayıf öğrencileri eğitim sistemi içerisine dahil etmeyi amaçlamıştır. Bölge eğitiminin sigortası olarak görülen bu okullar, eğitim faaliyetlerinin yanı sıra bulundukları bölgenin halkı ile bütünleşerek, onların sosyal, ekonomik, kültürel, sportif ve teknolojik gelişimlerini sağlama gibi ağır bir görevi de yüklenmiştir. Ülkemizin coğrafi açıdan dağlık, yerleşim açısından ise dağınık bölgelerinde kurulan bu okullar, köylerinde okul bulunmayan öğrencilere hizmet vermektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'na göre, YİBO'ların amaçları şunlardır: Nüfusu dağınık olan yerleri öğretmene ve okula kavuşturmak; köylerde özel eğitime, korunmaya muhtaç çocuklarla, okul öncesi eğitim için sınıflar açılmasını sağlamak; çevrenin sağlık, tarım, halk eğitimi ve her türlü kalkınma faaliyetine bir merkez vazifesi görmek; ilkokulu bitiren çocuklar için mecburi öğrenim çağının dışına çıkıncaya kadar tamamlayıcı kurslar ve sınıflar açmak; bölge şartlarına göre çocuklara pratik kazandırmak, bu çocuklardan yetenekli olanlara

öğrenim imkanları hazırlamak; bağımsız eğitmenli okullarda mezun olan çocukların beş sınıflı ilkokulu bitirmelerini sağlamak; civarda tek öğretmenli ilkokullarda okuyan dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin birkaç öğretmeni bulunan okullardan faydalanmalarını sağlamak; çevre öğretmenlerinin birleşip görüştükleri ve tecrübelerini paylaştıkları bir yer olmak ve öğretmenlerin işbaşında yetiştirilmelerine hizmet etmektir.

Son günlerde basının gündeme getirmesiyle sorunlarının büyüklüğü bir kez daha gözler önüne serilen YİBO'lar, ülkemizin her yerinde sorunlarla anılmaktadır. Yöneticilerin vekaletle görevlerini sürdürmeleri; öğretmenlerin moral motivasyonlarının düşük olması; öğrencilere psikolojik danışma ve rehberlik konusunda yeterli hizmetin sunulamaması; denetçilerin destek vermekten ziyade açık arayan bir görev anlayışı içerisinde olmaları; mülki ve yerel idarenin yetersizlikleri, okullarda hizmetli yetersizliği ve buna bağlı olarak sağlık ve temizlik koşullarının yetersizleşmesi; okullarda gerekli eğitsel donanımın olmaması ve altyapı yetersizlikleri; yeni öğretmenlere meslek içi veya öncesi eğitimlerin yetersiz yüzeysel verilmesi; konut ve lojman yetersizliği; ek derslerin yetersiz olması ve bu ek derslerin ücretlerinin zamanında ödenmemesi; YİBO'larda belirgin bir sistemin olmayışı; kimi YİBO'larda yaşanan yolsuzluklar gibi çok sayıda sorun çözülmeyi beklemektedir.

Bu bağlamda, YİBO'larda yaşanan sorunların ve bu sorunların çözümlerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
2. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
3. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
4. HÜSNÜ ÇÖLLÜ - ANTALYA
5. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
6. ATİLA EMEK - ANTALYA
7. GÖKHAN DURGUN - HATAY
8. ENİS TÜTÜNCÜ - TEKİRDAĞ
9. ALİ ARSLAN - MUĞLA
10. NEVİNGAYE ERBATUR - ADANA
11. GÜROL ERGİN - MUĞLA
12. NESRİN BAYTOK - ANKARA
13. MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU - KAYSERİ
14. TACİDAR SEYHAN - ADANA
15. SELÇUK AYHAN - İZMİR
16. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
17. HULUSİ GÜVEL - ADANA
18. ABDULAZİZ YAZAR - HATAY
19. ALİ OKSAL - MERSİN
20. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
21. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
22. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
23. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
24. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR